

108 ปัญหา ภาษีมูลค่าเพิ่ม

- อ. มงคล ขนาดนิต นิติกรเชี่ยวชาญ
 - อ. รั้งสรรค์ หลวงเมือง นิติกรชำนาญการพิเศษ
 - อ. วิชริณี ดุปตานนท์ นิติกรปฏิบัติการ
- สำนักกฎหมาย กรมสรรพากร

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

ม. 79

- การขายสินค้า/การให้บริการทั่วไป
 - = มูลค่าทั้งหมดที่ได้รับ/พึงได้รับจากการขายสินค้าหรือการให้บริการ รวมทั้งภาษีสรรพสามิต (ถ้ามี)
 - = มูลค่าฐานภาษีให้หมายความรวมถึง เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

ม. 79

กรณีศึกษา

- ✓ เงินมัดจำ เงินประกันความเสียหาย
- ✓ เงินล่วงหน้า เงินประกันผลงานของกิจการรับเหมาก่อสร้าง หรือกิจการให้บริการจ้างทำของอย่างอื่น
- ✓ เงินทดรองจ่าย
- ✓ การขายสินค้า หรือการให้บริการพร้อมขนส่ง
- ✓ การให้บริการสนามกอล์ฟ

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

การขายสินค้า/การ
ให้บริการเฉพาะอย่าง

ม. 79/1

1. การขายสินค้าโดยการส่งออก ม.79/1(1)

= มูลค่าของสินค้าส่งออก โดยให้ใช้ราคา เอฟ.โอ.บี. ของสินค้าบวกด้วย
ภาษีสรรพสามิตตามที่กำหนดในมาตรา 77/1 (19) และภาษีและค่าธรรมเนียม
อื่นตามที่จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา แต่ทั้งนี้ไม่ให้รวมอากรขาออก
ราคา เอฟ.โอ.บี. ได้แก่ ราคาสินค้า ณ ด้านศุลกากรส่งออกโดยไม่รวมค่า
ประกันภัยและค่าขนส่งจากด้านศุลกากรส่งออกไปต่างประเทศ

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

การขายสินค้า/การ
ให้บริการเฉพาะอย่าง

ม. 79/1

2. การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ ม.79/1(2)

= กรณีรับขนคนโดยสาร ได้แก่ มูลค่าของค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บในราชอาณาจักรก่อนหักรายจ่ายใด ๆ เนื่องในการรับขนคนโดยสารนั้น

= กรณีรับขนสินค้า ได้แก่ มูลค่าของค่าระวาง ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนหักรายจ่ายใด ๆ เนื่องในการรับขนสินค้านั้นออกนอกราชอาณาจักร

3. ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการในกิจการเฉพาะอย่างประเภทอื่นนอกจาก 1. หรือ 2. ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

การนำเข้า

ม. 79/2

- การนำเข้าสินค้าทุกประเภท ได้แก่ มูลค่าของสินค้านำเข้า โดยให้ใช้ราคา ซี.ไอ. เอฟ. ของสินค้าบวกด้วยอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต ตามที่กำหนดใน มาตรา 77/1(19) ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม การลงทุนและภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นตามที่จะได้กำหนดโดยพระราช กฤษฎีกา
- การนำเข้าสินค้าที่ผู้นำเข้าได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่น ให้นำอากรขาเข้าซึ่งได้รับ ยกเว้นหรือลดหย่อนดังกล่าวมารวมเป็นมูลค่าของฐานภาษี

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

การนำเข้า

ม. 79/2

- ราคา ซี.ไอ.เอฟ. ได้แก่ ราคาสินค้าบวกด้วยค่าประกันภัยและค่าขนส่งถึงด่านศุลกากรที่นำสินค้านั้นเข้าในราชอาณาจักร เว้นแต่

(ก) อธิบดีกรมศุลกากรประกาศให้ราคาในท้องตลาด สำหรับของประเภทใดประเภทหนึ่งที่ ต้องเสียอากรตามราคาเป็นรายเฉลี่ยตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ให้ถือราคาดังนั้นเป็นราคาสินค้าในการคำนวณราคา ซี.ไอ.เอฟ.

(ข) เจ้าพนักงานศุลกากรได้ทำการประเมินราคาเพื่อเสียอากรขาเข้าใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ให้ถือราคาดังนั้นเป็นราคาสินค้าในการคำนวณราคา ซี.ไอ.เอฟ.

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

การนำเข้า

ม. 79/2

- ฐานภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาค ว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (2) (ค) ถ้าภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร อันทำให้ผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมายดังกล่าวหรือผู้รับโอนสินค้าที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/1(3) ฐานภาษีสำหรับสินค้านั้น ได้แก่ มูลค่าตามสภาพหรือปริมาณของสินค้าที่เป็นอยู่ในวันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นตามมาตรา 78/2 (4)

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

**การนำเข้าและการขาย
ยาสูบ**

ม. 79/5

- สำหรับการนำเข้า ให้เป็นไปตามมาตรา 79/2
- สำหรับการขาย ได้แก่ มูลค่าของยาสูบที่ได้มาจากการหักจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากจำนวนเต็มของราคาขายปลีกของยาสูบ โดยให้คำนวณจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่รวมอยู่ในจำนวนเต็มของราคาขายปลีก
- บุหรี่ซิการ์แรตมราผลิตโดยโรงงานยาสูบ โรงงานยาสูบจะรับภาระภาษีทอดแรกที่ออกจากโรงงานยาสูบ
- การขายทอดต่อ ๆ ไปที่ผู้ขายไม่ใช่โรงงานยาสูบ ได้รับยกเว้น VAT

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

การนำเข้าและการขาย
น้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์น้ำมัน

ม. 79/6

- สำหรับการนำเข้า ให้เป็นไปตามมาตรา 79/2
- สำหรับการขาย
 - (ก) กรณีน้ำมันดิบให้เป็นไปตามมาตรา 79
 - (ข) กรณีผลิตภัณฑ์น้ำมันแต่ละชนิด ได้แก่ มูลค่าของผลิตภัณฑ์น้ำมันชนิดนั้นที่ได้มาจากการหักจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากจำนวนเต็มของราคาขายปลีกของผลิตภัณฑ์น้ำมันดังกล่าว โดยให้คำนวณจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่รวมอยู่ในจำนวนเต็มของราคาขายปลีก
- " น้ำมันดิบ " หมายความว่า น้ำมันดิบตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม เว้นแต่อธิบดีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น
- " ผลิตภัณฑ์น้ำมัน " หมายความว่า น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันเชื้อเพลิงฯ เฉพาะสินค้าที่คณะกรรมการกลาง กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดได้กำหนดราคาขายปลีกไว้

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

**กำหนดตาม
พ.ร.ฎ.245**

ม. 79/7

- การขายสินค้ากรณีผู้ประกอบการมีสินค้าคงเหลือ / มีทรัพย์สินที่มีไว้ใช้ในการประกอบกิจการ ณ วันที่ได้รับแจ้งจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาม ม. 85/10 หรือได้รับแจ้งการเพิกถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตาม ม.85/17
- มูลค่าฐานภาษีถือตาม ราคาตลาดในวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจดทะเบียน/วันที่ได้รับแจ้งการเพิกถอนทะเบียน

การคำนวณมูลฐาน ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ม. 79/3

หลัก

ถือตามมูลค่าของฐานภาษีเมื่อเกิดความรับผิดในการเสีย VAT

ยกเว้น

กิจกรรม	มูลฐานภาษี
ขายสินค้า/ให้บริการ โดยไม่มีค่าตอบแทน / ค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร	ถือตามราคาตลาดของสินค้า / การให้บริการ ในวันที่ความผิดเกิดขึ้น
ขายสินค้า/ให้บริการในกรณีที่ผู้ประกอบการนำสินค้าไปใช้ หรือได้ใช้บริการ ไม่ว่าจะโดยตนเองหรือบุคคลอื่น โดยมีใช้เพื่อการประกอบกิจการโดยตรง	ถือตามราคาตลาดของสินค้า / การให้บริการ ในวันที่ความผิดเกิดขึ้น
สินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ	ถือตามราคาตลาดของสินค้า / การให้บริการ ในวันที่ความผิดเกิดขึ้น
ขายสินค้าอัตราร้อยละ 0 ตาม ม.80/1(5) ต่อมาโอนกรรมสิทธิ์ไปยังผู้มีหน้าที่เสีย VAT ตาม ม.82/1(2)	ถือราคาตามสภาพ/ปริมาณของสินค้าที่เป็นอยู่ในวันที่ความรับผิดเกิดขึ้น
สินค้าคงเหลือ/ทรัพย์สินมีไว้ประกอบกิจการ ณ วันเลิกประกอบกิจการ	ถือตามราคาตลาดในวันเลิกประกอบกิจการ

ไม่นับรวมเป็นฐานภาษี

ม. 79 วรรคสาม

- ส่วนลดการค้า (Trade Discount) มาตรา 79 (1)
- ค่าชดเชยหรือเงินอุดหนุนตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัญญัติรัฐมนตรี มาตรา 79 (2)
- ภาษีขาย (Output Tax) มาตรา 79 (3)
- ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40) ที่ออกตามความในมาตรา 79 (4)

ไม่นับรวมเป็นฐานภาษี

ม. 79 วรรคสาม

- ส่วนลดการค้า (Trade Discount) **มาตรา 79 (1)**
 - ลดให้ทันทีในขณะขายสินค้าหรือให้บริการ
 - กรณีออกใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปต้องแสดงส่วนลดการค้าไว้ในใบกำกับภาษีด้วย
 - การให้บัตรกำนัน ดูปอง

- มูลค่าของของแถม (ข้อ 2 (1))
 - แถมพร้อมกับการขายสินค้าหรือให้บริการ
 - มูลค่าของของแถมต้องไม่เกินมูลค่าสินค้าที่ขายหรือบริการที่ให้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสินค้าชนิดเดียวกับสินค้าที่ขายหรือบริการที่ให้
 - ต้องแสดงรายการของแถมไว้ในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปด้วย
- มูลค่าของสินค้าที่แจกหรือให้เป็นรางวัลกับผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับ บริการที่ซื้อสินค้าหรือรับบริการในแต่ละวัน
 - โดยมีมูลค่ารวมกันตามที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนกำหนด
 - มูลค่าของสินค้าที่แจกหรือให้เป็นรางวัลต้องมีมูลค่าไม่เกินมูลค่าของสินค้าที่ขายหรือมูลค่าของการให้บริการ (ข้อ 2 (2))

- มูลค่าของของขวัญ ของชำร่วย
 - เนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ การเปิดแนะนำสินค้าใหม่ ทั้งนี้ เฉพาะสินค้า
 - สินค้าที่เป็นปฏิทิน สมุดบันทึกประจำวัน (Diary) หรือสินค้าที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน
 - ของขวัญหรือของชำร่วยที่มีชื่อผู้ประกอบการ ชื่อการค้า หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ประกอบการปรากฏอยู่ โดยของขวัญหรือของชำร่วยดังกล่าว ต้องเป็นสิ่งของที่พึงให้แก่กันตามประเพณีทางธุรกิจทั่วไป และต้องมีราคาหรือมูลค่าไม่เกินสมควร (ข้อ 2 (6))
- มูลค่าของสินค้าตัวอย่างที่แจก (Sample)
 - เนื่องจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย (ข้อ 2 (7))

- มูลค่าของอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาไม่เกินสมควร
 - ซึ่งนายจ้างจัดหาให้กับพนักงานหรือลูกจ้างในระหว่างเวลาปฏิบัติงาน ตามระเบียบเกี่ยวกับสวัสดิการของพนักงานหรือลูกจ้าง (ข้อ 2 (8))
- มูลค่าของเครื่องแบบที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งเป็นนายจ้างได้มอบให้แก่ลูกจ้างในจำนวนคนละไม่เกิน 2 ชุดต่อปี และเสื้อนอกในจำนวนคนละไม่เกิน 1 ตัวต่อปี
 - “**เครื่องแบบ**” หมายความว่า เครื่องแต่งกาย รวมทั้งสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายที่กำหนดให้แต่งเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน แต่ไม่รวมถึงรองเท้าที่อาจใช้งานได้ทั่วไป ชุดชั้นใน หรือสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายที่ทำด้วยโลหะหรืออัญมณีมีค่า เช่น เงิน ทองคำ ทับทิม หยก
 - “**เสื้อนอก**” หมายความว่า รวมถึง ชุดไทยพระราชทาน และเสื้อที่นิยมใช้ในการแต่งกายไปในงานสำคัญต่าง ๆ (ข้อ 2 (10))

- มูลค่าของค่าตอบแทนที่พึงได้รับจากการมอบสินค้าให้ผู้ซื้อสินค้าทดสอบใช้งานก่อนซื้อ (ข้อ 2 (11)) โดย
 - สินค้าดังกล่าวไม่ใช่ของใช้สิ้นเปลือง (Supplies) และ
 - ต้องเป็นสินค้าที่มีไว้สำหรับให้ทดลองใช้เป็นการชั่วคราว เพื่อทดลองคุณภาพหรือประสิทธิภาพของสินค้าเท่านั้น และ
 - ผู้ซื้อสินค้าจะต้องส่งมอบสินค้านี้คืนให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนผู้ขายสินค้าเมื่อทดลองใช้เสร็จ
 - กรณีที่ตกลงซื้อขาย ผู้ขายจะส่งมอบสินค้าใหม่ให้ผู้ซื้อ
- มูลค่าของสลากวินโด้ดและเปรี๊สโด้ดที่ผู้ประกอบการสนามแข่งม้าขายให้แก่ผู้เล่นพนันแข่งม้า เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนเงินรางวัลที่จะต้องจ่ายคืนให้แก่ผู้เล่นพนันแข่งม้านี้ดังกล่าว (ข้อ 2 (13))

ไม่นับรวมเป็นฐานภาษี

ประกาศ VAT #40

- มูลค่าของทองรูปพรรณ ที่ขายเป็นจำนวนเท่ากับราคาทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำ ประกาศรับซื้อคืนในวันที่ขายทองรูปพรรณ (ข้อ 2 (14))
- มูลค่าของทองรูปพรรณที่ขายซึ่งผู้ขายฝากใช้สิทธิไถ่ทรัพย์สินคืนภายในเวลา ที่กำหนดไว้ใน สัญญาหรือภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นจำนวนเท่ากับราคาขายฝากที่กำหนดไว้ใน สัญญา (ข้อ 2 (14/1))
- หากมิได้กำหนดราคาขายฝากไว้ มูลค่าของทองรูปพรรณที่ขายฝากตามวรรคหนึ่งให้เป็น จำนวนเท่ากับร้อยละ 85 ของราคาสินไถ่ที่กำหนดไว้ตามสัญญาขายฝาก
- สินไถ่ คือ จำนวนเงินที่ผู้ขายฝากหรือผู้มีสิทธิไถ่ตามกฎหมาย จะต้องนำมาชำระให้แก่ ผู้ซื้อหรือผู้มีหน้าที่รับไถ่ เมื่อ มาใช้สิทธิไถ่ทรัพย์สินนั้น
 - ทั้งนี้ เฉพาะผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการขายทองรูปพรรณซึ่งมีใบอนุญาตค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการค้าของเก่า (ร้านค้าทองตู้แดง)
 - ทองรูปพรรณ หมายความว่า ทองคำที่ทำสำเร็จเป็นเครื่องประดับกาย เครื่องแต่งกาย ของชำร่วย หรือ สิ่งของต่าง ๆ ที่มีไว้เพื่อใช้ ทั้งนี้ ต้องไม่มีอัญมณีประกอบอยู่ด้วย และ หมายความว่ารวมถึงน้ำหนักที่สามารถคำนวณราคาซื้อคืนได้ตามส่วนของราคาทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศรับซื้อคืน

- มูลค่าของการให้บริการรับประกันวินาศภัยของผู้ประกอบการจดทะเบียน
 - เฉพาะการให้บริการแก่บริษัทประกันต่อแห่งเอเชียที่กระทำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป (ข้อ 2 (17))
- มูลค่าของทรัพย์สินหรือสินค้าซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนบริจาคให้แก่ส่วนราชการ
 - ตามโครงการของทางราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติในลักษณะทำนองเดียวกัน (ข้อ 2 (19))
- มูลค่าของทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการซึ่งผู้ประกอบการ จดทะเบียน บริจาคให้แก่ส่วนราชการ
 - ตามโครงการของทางราชการ เพื่อให้แก่สถานศึกษาของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษา หรือโรงเรียนเอกชน (ข้อ 2 (20))

ไม่นับรวมเป็นฐานภาษี

ประกาศ VAT #40

- ✓ มูลค่าของการให้บริการรับประกันวินาศภัยต่อตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย ทั้งนี้ เฉพาะส่วนลดประกันภัยต่อที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ประกอบกิจการประกันภัยต่อ ได้หักออกจากค่าเบี้ยประกันภัยต่อ (ข้อ 2 (21))
- ✓ มูลค่าของการให้บริการผลิตรถยนต์ต้นแบบ หรือรถจักรยานยนต์ต้นแบบที่ใช้เพื่อการวิจัย พัฒนา หรือทดสอบสมรรถนะ ที่ได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษี สรรพสามิต ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนผลิตให้แก่ ผู้วิจัย พัฒนา หรือทดสอบสมรรถนะยานยนต์ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพสามิต โดยมีหนังสือรับรองการยกเว้นภาษีสรรพสามิต และการอนุมัติให้เป็นผู้วิจัย พัฒนา หรือทดสอบสมรรถนะยานยนต์จากกรมสรรพสามิตมา แสดง (ข้อ 2(22))
- ✓ มูลค่าของการให้บริการไฟฟ้าที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ให้บริการไฟฟ้าแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท บ้านอยู่อาศัยซึ่งติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าขนาด 5(15) แอมแปร์ โดยได้ใช้ไฟฟ้าไม่เกินจำนวนหน่วยที่ กำหนดตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ หรือรับทราบแล้ว และเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าที่ด้อยโอกาสตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการ พลังงาน (ข้อ 2(23))

ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax point)

- ความรับผิดสำหรับการขายสินค้า
 - มาตรา 78 (1)(2)(3)(4) หรือ (5)
 - มาตรา 78/3 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 189
- ความรับผิดสำหรับการให้บริการ
 - มาตรา 78/1 (1)(2)(3) หรือ (4)
 - มาตรา 78/3 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 189
- ความรับผิดสำหรับการนำเข้า
 - มาตรา 78/2

Tax point

การขายสินค้า

กิจกรรม VAT	ความรับผิดชอบในการเสีย VAT
ขายเสร็จเด็ดขาด, สัญญาจะขาย	เมื่อมีการส่งมอบสินค้า เว้นแต่ ได้ออนกรมสิทธิ์ / รับชำระราคา / ออกใบกำกับภาษีก่อนการส่งมอบ
เช่าซื้อ/ขายผ่อนชำระที่กรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อ	ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ เว้นแต่ได้รับชำระราคา / ออกใบกำกับภาษีก่อนถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด
การฝากขายที่เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งประกาศอธิบดี (ฉบับที่ 8)	เมื่อตัวแทนส่งมอบสินค้าให้ลูกค้า เว้นแต่ <ul style="list-style-type: none">● ตัวแทนออนกรมสิทธิ์ / รับชำระราคา / ออกใบกำกับภาษีก่อนส่งมอบสินค้าให้ลูกค้า● ตัวแทนนำสินค้าไปใช้
การส่งออก	เมื่อมีการผ่านพิธีการทางศุลกากร
การขายกระแสไฟฟ้า น้ำ ประปา สินค้าที่ไม่มีรูปร่าง	เมื่อรับชำระราคา เว้นแต่มีการออกใบกำกับภาษีก่อนรับชำระราคา

Tax point

การขายสินค้า

กิจกรรม VAT	ความรับผิดในการเสีย VAT
การขายสินค้าด้วยเครื่องอัตโนมัติ	เมื่อนำเงินออกจากเครื่องอัตโนมัติ
กรณีจำหน่าย จ่าย โอนสินค้าโดยไม่ ค่าตอบแทน	เมื่อส่งมอบสินค้า เว้นแต่มีการโอนกรรมสิทธิ์ก่อนส่งมอบ สินค้า
กรณีนำสินค้าไปใช้ในกิจการอื่น	เมื่อนำไปใช้
กรณีมีสินค้า/ทรัพย์สินในวันเลิก กิจการหรือขอก่อนหรือถูกเพิกถอน ทะเบียน	เมื่อเลิกกิจการหรือเมื่อขอก่อนหรือถูกเพิกถอนทะเบียน แล้วแต่กรณี
กรณีสินค้าขาดจากรายงาน	เมื่อตรวจพบ
กรณีรับโอนกรรมสิทธิ์สินค้าที่เคยเสีย VAT อัตรา 0 %	เมื่อโอนกรรมสิทธิ์สินค้า

Tax point**การให้บริการ**

กิจกรรม VAT	ความรับผิดชอบในการเสีย VAT
การให้บริการโดยมีค่าตอบแทน	เมื่อรับชำระราคา เว้นแต่มีการออกใบกำกับภาษีก่อนรับชำระราคา
การให้บริการโดยไม่มีค่าตอบแทน	เมื่อมีการใช้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น เว้นแต่มีการออกใบกำกับภาษีก่อนใช้
การให้บริการที่กระทำในต่างประเทศและใช้บริการนั้นในประเทศไทย	เมื่อชำระราคาค่าบริการ (ผู้จ่ายเงินต้องนำส่ง VAT 7% โดยยื่นแบบ ภ.พ.36 ตามมาตรา 83/6 (2))
การให้บริการด้วยเครื่องอัตโนมัติ	เมื่อนำเงินออกจากเครื่อง
การรับชำระค่าบริการด้วยบัตรเครดิต	เมื่อมีการออกหลักฐานการใช้บัตรเครดิต
กรณีรับโอนสิทธิในบริการที่เคยเสีย VAT อัตรา 0 %	เมื่อชำระค่าบริการ

Tax point

การนำเข้า

กิจกรรม VAT	ความรับผิดในการเสีย VAT
การนำเข้าสินค้าทุกกรณี	เมื่อมีการผ่านพิธีการทางศุลกากร
กรณีผิดเงื่อนไขเกี่ยวกับสินค้านำเข้าที่ จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า	เกิดขึ้นพร้อมกับความรับผิดตามกฎหมายว่าด้วยพิกัด อัตราศุลกากร

ภาษีซื้อ (Input Tax)

ม. 77/1(18)

- ภาษีซื้อ หมายถึง
- ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนถูกผู้ประกอบการจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่มอื่นเนื่องจากการซื้อสินค้าหรือการรับบริการในราชอาณาจักร หรือ
- ภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากการนำเข้า หรือ
- ภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากการได้รับโอนสินค้านำเข้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของ ที่ได้รับยกเว้นอากร ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร หรือ
- เนื่องจากการนำส่งตามมาตรา 83/5 (การขายทอดตลาด) มาตรา 83/6 (การ จ่ายเงินบางกรณีให้ผู้ประกอบการต่างประเทศ) และมาตรา 83/7 (การโอน สินค้าหรือบริการที่ได้อัตรา 0 บางกรณี)

การใช้ภาษีซื้อ

ม. 82/3 ว. 4

หลัก

- ให้ใช้เป็นภาษีซื้อในเดือนภาษีที่ระบุในใบกำกับภาษี (มาตรา 82/3)
- ภาษีซื้อของสถานประกอบการใด เป็นของสถานประกอบการนั้น

ข้อยกเว้น

- แต่สามารถใช้ได้ใน 6 เดือน ถัดมาโดยให้มีข้อความว่า “ถือเป็นภาษีซื้อในเดือน...”
- ไม่ต้องพิสูจน์ว่าได้รับเมื่อไร

ถ้าได้รับหลังช่วง 6 เดือน แต่ไม่เกิน 3 ปี นับแต่วันที่ออกใบกำกับภาษีให้นำไปใช้ใน เดือนที่ระบุในใบกำกับภาษีซื้อเท่านั้น ด้วยวิธียื่นเพิ่มเติม ตามม.83/4 ต้องขอคืน เป็นเงินสดเท่านั้น

ข้อ 1 ภาษีซื้อที่มีได้นำไปหักในการคำนวณภาษีในเดือนภาษีเพราะเหตุดังต่อไปนี้

(1) เหตุจำเป็นซึ่งเกิดขึ้นตามประเพณีทางการค้า

(2) เหตุสุดวิสัย

(3) ได้รับใบกำกับภาษีในเดือนภาษีอื่นที่มีใช้เดือนภาษีที่ระบุไว้ในใบกำกับภาษี

ข้อ 2 ภาษีซื้อที่มีได้นำไปหักในการคำนวณภาษีในเดือนภาษีเพราะมีเหตุจำเป็นตามข้อ 1 ให้มีสิทธิ นำไปหักในการคำนวณภาษีในเดือนภาษีหลังจากนั้นได้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่เดือนถัดจาก เดือนที่ออกใบกำกับภาษี

การปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนระบุข้อความว่า “ถือเป็นภาษีซื้อใน เดือนภาษี...” ไว้ในใบกำกับภาษีดังกล่าว โดยข้อความดังกล่าวจะตีพิมพ์ จัดทำขึ้นด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตราลาย เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏขึ้นด้วย วิธีการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันก็ได้”

**ภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำไปหักออกจาก
ภาษีขาย**

ม. 82/5 +
ประกาศ VAT #
17

- ❖ ภาษีซื้อที่ไม่มีใบกำกับภาษี
- ❖ กรณีมี Tax Inv. แต่ไม่อาจแสดงได้
- ❖ ภาษีซื้อตาม Tax Inv. แบบเต็มรูปที่มีข้อความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ตามมาตรา 86/4
- ❖ เป็นภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ
- ❖ ภาษีสำหรับค่ารับรอง
- ❖ ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ไม่มีสิทธิที่จะออกตามกฎหมาย
- ❖ ภาษีซื้อตามประกาศ VAT (ฉบับที่ 42)

ภาษีซื้อต้องห้ามที่ถือเป็นรายจ่ายได้

- **มาตรา 65 ตรี (6 ทวิ)** ภาษีซื้อต้องห้ามที่ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ ได้แก่
 - ภาษีซื้อสำหรับค่ารับรอง
 - ภาษีซื้อต้องห้ามตามที่จะได้กำหนดโดย พรฎ. (ฉบับที่ 243) พ.ศ. 2534
- ภาษีซื้อต้องห้ามตาม พรฎ. (ฉบับที่ 243) พ.ศ. 2534 ได้แก่ ภาษีซื้อต้องห้ามตาม **มาตรา 82/5 (6)** และตามประกาศอธิบดีฯ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 42)

ภาษีซื้อต้องห้ามที่ถือเป็นรายจ่ายได้

พรฎ. # 243 +
ประกาศ VAT # 42

1. ภาษีซื้อสำหรับค่ารับรอง (มาตรา 82/5 (4))
2. ภาษีซื้อสำหรับรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน รวมทั้ง ภาษีซื้อสำหรับสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวกับรถยนต์ดังกล่าว
3. ภาษีซื้อสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ซึ่งทำการดัดแปลงให้เป็นรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน
4. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อ
5. ภาษีซื้อสำหรับทรัพย์สินหรือรายจ่ายที่ใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษี VAT
6. ภาษีซื้อจากการเฉลี่ยในส่วนที่เป็นของกิจการที่ไม่ต้องเสีย VAT
7. ภาษีซื้อสำหรับสินค้าหรือบริการที่ต้องใช้ในกิจการทั้งที่ต้องเสีย VAT และไม่ต้องเสีย VAT ซึ่งรายได้ในส่วนที่ต้องเสีย VAT ไม่น้อยกว่า 90% และผู้ประกอบการจดทะเบียนเลือกใช้สิทธิไม่เฉลี่ยภาษีซื้อ

ภาษีซื้อต้องห้ามที่ถือเป็นรายจ่ายได้

พรฎ. # 243 +
ประกาศ VAT # 42

8. ภาษีซื้อสำหรับการก่อสร้างอาคารหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในกิจการที่ต้องเสีย VAT และต่อมาไม่เกิน 3 ปีนับแต่เดือนที่สร้างเสร็จสมบูรณ์ได้ขายหรือให้เช่าหรือนำไปใช้ในกิจการที่ต้องเสีย VAT
9. ภาษีซื้อตาม Tax Inv. เต็มรูปที่รายการ **“ใบกำกับภาษี”** ไม่ได้ตีพิมพ์หรือจัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ กรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ
10. ภาษีซื้อตาม Tax Inv. เต็มรูปที่รายการ **“ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ออกใบกำกับภาษี”** ไม่ได้ตีพิมพ์หรือจัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ กรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ
11. ภาษีซื้อตาม Tax Inv. เต็มรูปที่ใบกำกับภาษีไม่ใช่เอกสารฉบับแรก และรายการ **“เอกสารออกเป็นชุด”** ไม่ได้ตีพิมพ์หรือจัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ กรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

ภาษีซื้อต้องห้ามที่ถือเป็นรายจ่ายได้

พรฎ. # 243 +
ประกาศ VAT # 42

12. ภาษีซื้อตาม Tax Inv. เต็มรูปของสำนักใหญ่ที่สาขานำไปออกโดยไม่มีรายการ “สาขาที่ออกใบกำกับภาษีคือ ...”
13. ภาษีซื้อตาม Tax Inv. แบบเต็มรูปสำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถยนต์ที่ออกโดยผู้ประกอบกิจการสถานีบริการน้ำมัน โดยไม่มีรายการ “เลขทะเบียนรถยนต์”
14. ภาษีซื้อตาม Tax Inv. แบบเต็มรูป เว้นแต่ใบกำกับภาษีที่ไม่ใช่เอกสารฉบับแรกซึ่งมีรายการ “เอกสารออกเป็นชุด”
15. ภาษีซื้อตาม Tax Inv. แบบเต็มรูปที่รายการในใบกำกับภาษีได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่รายการดังต่อไปนี้

(1) การแก้ไขที่อยู่ของผู้ออกใบกำกับภาษี เนื่องจากทางราชการได้ประกาศเปลี่ยนแปลง เลขที่ ชื่อกถนน หมู่บ้าน ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต หรือจังหวัด โดยลงลายมือชื่อทำการแก้ไข หรือประทับด้วยตราลายภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ทางราชการประกาศเปลี่ยนแปลง

(2) การแก้ไขเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ออกใบกำกับภาษี โดยลงลายมือชื่อทำการแก้ไข หรือประทับด้วยตราลายภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่กรมสรรพากรได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าวให้ใหม่

ใบกำกับภาษี (Tax invoice)

- **ใบกำกับภาษี** คือ หลักฐานสำคัญในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนตลอดจนบุคคลอื่น ตามที่กฎหมายกำหนดมีหน้าที่ต้องจัดทำและส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ ในทันทีทุกครั้งที่มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกิดขึ้น เพื่อแสดงว่าผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าว ได้ขายสินค้าหรือให้บริการชนิด หรือประเภทใดให้แก่บุคคลใดเมื่อใด มีจำนวนปริมาณและคิดเป็นมูลค่าเท่าใด และมีจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นจำนวนเท่าใด

ผู้มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี

- ผู้ประกอบการจดทะเบียน
- ผู้ประกอบการจดทะเบียนเป็นการชั่วคราว
- ตัวแทนในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร
- ตัวแทนในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการ ที่อยู่ในราชอาณาจักรที่รับฝากขายสินค้า
- ผู้ขายทอดตลาดที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ซึ่งได้ขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน
- ประเภอบการจดทะเบียนที่เลิกประกอบกิจการแล้ว แต่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร ให้ออกใบกำกับภาษีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการ

ระวัง

ความรับของการออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีสิทธิ

- รับผิดชอบในภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่ปรากฏใน Tax inv. (ม. 86/13)
- เสียเบี้ยปรับ 2 เท่า ของจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่ปรากฏใน Tax inv. (ม. 89 (6))
- รับผิดชอบผิดทางอาญา ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 7 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 – 200,000 บ. (ม. 90/4 (3))
- จพง. มีอำนาจประเมินตาม ม.88/1

ชนิดของใบกำกับภาษี

- ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ (มาตรา 86/4)
- ใบกำกับภาษีอย่างย่อ (มาตรา 86/6)
- ใบกำกับภาษีอย่างย่อที่ออกโดยเครื่องบันทึกการเก็บเงิน (มาตรา 86/6
วรรคห้า)
- ใบเพิ่มหนี้ (มาตรา 86/9)
- ใบลดหนี้ (มาตรา 86/10)
- ใบเสร็จรับเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ส่วนราชการเป็นผู้ออก (มาตรา 86/14)

หลักเกณฑ์การออกใบกำกับภาษี

- หลักเกณฑ์ทั่วไป
 - ออกเป็นรายกิจกรรม
 - ออกเป็นรายสถานประกอบการ
- กำหนดเวลาในการออก
 - ผู้ประกอบการจดทะเบียน หรือผู้มีสิทธิออกใบกำกับภาษีแทนผู้ประกอบการจดทะเบียน ต้องจัดทำใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตาม **มาตรา 86/4** และสำเนาใบกำกับภาษี สำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการทุกครั้ง โดยต้องจัดทำทันทีที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น พร้อมทั้งส่งมอบใบกำกับภาษีนั้นให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ
- สำเนาใบกำกับภาษี
 - ให้เก็บรักษาไว้ ณ สถานประกอบการที่ออกใบกำกับภาษี เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นแบบแสดงรายการภาษี (ภ.พ.30) หรือวันทำรายงานภาษีขาย แล้วแต่กรณี (**มาตรา 86**)

ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป

- **รายการสาระสำคัญ: ม.86/4(1)-(8)**
 1. คำว่า “ใบกำกับภาษี”
 2. ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษี (ผู้ขายสินค้า/ ผู้ให้บริการ)
 3. ชื่อ ที่อยู่ (ผู้ซื้อสินค้า/ ผู้รับบริการ)
 4. หมายเลขลำดับ (running No.)
 5. ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ และมูลค่าของสินค้า/ บริการ
 6. จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม (แยกออกจากมูลค่าของสินค้า/ บริการ)
 7. วัน เดือน ปีที่ออกใบกำกับภาษี
 8. ข้อความที่อธิบติกำหนด: ประกาศ VAT# 39
- **ป.86/2542 ข้อ 4, 8, 9**

ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป

ม.86/4(8)

- ข้อความที่อธิบดีกำหนด: ม.86/4(8)
- ประกาศ VAT# 39 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ VAT# 199
 - คำว่า “เอกสารออกเป็นชุด”
 - คำว่า “สาขาที่ออกใบกำกับภาษีคือ”
 - เลขทะเบียนรถยนต์
 - อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย
 - ราคาขายทองรูปพรรณ กับราคาซื้อคืนทองรูปพรรณ
 - เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ซื้อสินค้า / ผู้รับบริการ
 - สถานที่ประกอบการของผู้ขายสินค้า / ผู้ให้บริการ
 - สถานที่ประกอบการของผู้ซื้อสินค้า / ผู้รับบริการ

- ชื่อผู้ประกอบการ หรือชื่อสถานประกอบการ หรือชื่อการค้าของสถานประกอบการตามที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- กรณีระบุชื่อ ที่อยู่ไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ให้ระบุเฉพาะชื่อ ชนิด ประเภท ของสินค้าหรือบริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในใบกำกับภาษี/ ไม่สามารถระบุรายการสินค้าหรือบริการทั้งหมดในใบกำกับภาษี 1 แผ่น
- มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มให้แยกออกจากมูลค่าของสินค้าหรือของบริการให้ชัดเจน
- จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มมีเศษเป็นจุดทศนิยม: การเสียภาษีและการเครดิต
- จัดทำเป็นภาษาไทยหรืออังกฤษก็ได้ แต่ต้องจัดทำเป็นหน่วยเงินตราไทย

- จัดทำใบกำกับภาษีรวมเพียงครั้งเดียวในวันทำการ: ป.86/2542 ข้อ 1
- ไม่จำเป็นต้องออกใบกำกับภาษี*: ป.86/2542 ข้อ 2
- เปลี่ยนแปลง ชื่อ หรือที่อยู่: ป.86/2542 ข้อ 11,12
- มีสถานประกอบการหลายแห่ง: ป.86/2542 ข้อ 15,18,19
- ปิดสถานประกอบการบางแห่ง: ป.86/2542 ข้อ 16,17
- นำเข้า นำส่งเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่งออก: ป.86/2542 ข้อ 20,21,22
- ใบกำกับภาษีมีข้อความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์*: ป.86/2542 ข้อ 24,25,26

- รายการ:
 - ชื่อ หรือชื่อย่อ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษี (ผู้ขายสินค้า/ ผู้ให้บริการ)
 - ราคาสินค้า/ บริการระบุข้อความว่าได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว
 - ไม่จำเป็นต้องมีชื่อ ที่อยู่ (ผู้ซื้อสินค้า/ ผู้รับบริการ)
 - ชื่อ ชนิด หรือประเภทของสินค้า จะออกเป็นรหัสก็ได้โดยจะต้องแจ้งรหัสให้อธิบดีทราบล่วงหน้า
 - ใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ ให้ยื่นคำขออนุมัติ (ประกาศ VAT# 46)
 - ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการเรียกร้อง/ต้องจัดทำใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป

ใบกำกับภาษีอย่างย่อ

ม. 86/6 + ประกาศ

VAT # 32

- กิจกรรมค้าปลีก:
 - ขายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง มิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปขายต่อไป เช่น แพงลอย ขายของชำ ขายยา จำหน่ายน้ำมันห้างสรรพสินค้า
 - บริการรายย่อยแก่บุคคลจำนวนมาก เช่น กัฏตาตาร กิจกรรมโรงแรม กิจกรรมซ่อมแซมทุกชนิด โรงภาพยนตร์ สถานบริการน้ำมัน

ข้อแตกต่างระหว่าง ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปกับใบกำกับภาษีอย่างย่อ

รายการ	แบบเต็มรูป	อย่างย่อ
1. คำว่า “ใบกำกับภาษี”	มีรายการครบถ้วนตามมาตรา 86/4	มีคำว่า ”อย่างย่อ”
2. ชื่อและที่อยู่ของผู้ออก	ต้องแสดงให้เห็นชัดเจน	จะแสดงเพียงชื่อสถานการค้าหรือเครื่องหมายการค้าก็ได้
3. ชื่อและที่อยู่ของผู้ซื้อหรือผู้รับบริการ	ต้องแสดงให้เห็นชัดเจน	จะแสดงหรือไม่ก็ได้
4. รายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ	ต้องแสดงให้เห็นชัดเจน ได้แก่ ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ มูลค่า	กรณีออกด้วยเครื่องบันทึกการเก็บเงินจะใช้รหัสแทนก็ได้
5. ส่วนลดการค้า	ต้องแสดงให้เห็นชัดเจน	จะแสดงหรือไม่ก็ได้
6. จำนวน VAT	ต้องแสดงให้เห็นชัดเจน	จะแสดงราคารวม VAT โดยมีข้อความระบุไว้
7. ใช้เป็นภาษีซื้อ	ได้	ไม่ได้ - เป็นรายจ่าย

กรณีที่ไม่ต้องออกใบกำกับภาษี

ม. 86/8 + ประกาศ VAT # 154

- กรณีจำหน่าย ง่าย โอนสินค้าโดยไม่มีค่าตอบแทน และไม่เรียกเก็บ VAT จากผู้ซื้อสินค้า
- กรณีนำสินค้าไปใช้ในกิจการที่ไม่ต้องเสีย VAT
- กรณีนำรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ไปใช้เป็นทรัพย์สิน
- กรณีนำสินค้าที่มีไว้เพื่อขายไปใช้กับรถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน
- กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ
- กรณีมีสินค้าคงเหลือ และหรือทรัพย์สินที่มีไว้ในประกอบการกิจการที่ต้องเสีย VAT หรือทั้งกรณีที่ต้องเสีย VAT และที่ไม่ต้องเสีย VAT ณ วันเลิกประกอบกิจการหรือ ณ วันที่ได้รับคำสั่งยกทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

กรณีที่ไม่ต้องออกใบกำกับภาษี

ม. 86/8 + ประกาศ VAT # 154

- กรณีให้บริการไม่มีค่าตอบแทน และไม่เรียกเก็บ VAT จากผู้รับบริการ
- กรณีนำบริการไปใช้ในกิจการที่ไม่ต้องเสีย VAT
- กรณีนำบริการ และหรือนำสินค้าไปใช้เพื่อการรับรอง หรือเพื่อการอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน
- กรณีนำบริการหรือสินค้าที่มีไว้เพื่อขายไปใช้กับรถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสาร ที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน
- กรณีการให้บริการที่ไม่นับรวมเป็นมูลค่าของฐานภาษี

ใบแทนใบกำกับภาษี

รายการ	รายละเอียด
ข้อกำหนด	มาตรา 86/12
มูลเหตุ	ใบกำกับภาษีชำรุดในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ/ สูญหาย และผู้ซื้อสินค้าหรือรับบริการต้องการใบแทนฯเพื่อนำไปใช้แทนใบกำกับภาษีฉบับเดิม
การปฏิบัติด้านผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ	<ol style="list-style-type: none">1. ร้องขอผู้ออกใบกำกับภาษีให้ออกใบแทนใบกำกับภาษี2. เมื่อได้รับใบแทนใบกำกับภาษีให้นำมาแทนที่หรือแนบกับใบกำกับภาษีฉบับเดิม แล้วแต่กรณี
การปฏิบัติด้านผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ	<ol style="list-style-type: none">1. เมื่อได้รับการร้องขอให้ออกใบแทนใบกำกับภาษีให้นำสำเนาใบกำกับภาษีมาถ่ายเอกสาร2. บันทึกข้อความต่อไปนี้ไว้ที่ด้านหน้าหรือด้านหลังของใบกำกับภาษีฉบับถ่ายเอกสาร<ul style="list-style-type: none">- ใบแทนออกให้ครั้งที่ ...- วันที่ที่ออกใบแทน- คำอธิบายสั้น ๆ ถึงสาเหตุที่ออกใบแทน- ลงลายมือชื่อผู้ออกใบแทน

ใบแทนใบกำกับภาษี

รายการ	รายละเอียด
การปฏิบัติด้านผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ (ต่อ)	<ol style="list-style-type: none">3. บันทึกข้อความทั้งสี่รายการตามข้อ 2 ไว้ที่ด้านหลังของสำเนาใบกำกับภาษี4. หมายเหตุ การออกใบแทนใบกำกับภาษีในรายงานภาษีขายว่า ได้ออกใบแทนใบกำกับภาษีครั้งที่เท่าใด สำหรับใบกำกับภาษีเลขที่/เล่มที่ใด ลงวันที่ใด ให้แก่ผู้ใด5. ส่งมอบใบแทนใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการผู้ร้องขอให้ออกใบแทน

การยกเลิกแล้วออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่

รายการ	รายละเอียด
ข้อกำหนด	ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมาย หากแต่เป็นแนวทางปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 86/2542
มูลเหตุ	<ul style="list-style-type: none">● ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปฉบับเดิมมีข้อความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตาม มาตรา 86/4● ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปฉบับเดิมมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการ● ต้องการเปลี่ยนใบกำกับภาษีอย่างย่อให้เป็นแบบเต็มรูป
การปฏิบัติด้านผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ	<ol style="list-style-type: none">1. ร้องขอผู้ออกใบกำกับภาษีให้ยกเลิกแล้วออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่แทนฉบับเดิม2. นำใบกำกับภาษีฉบับที่ต้องการให้มีการยกเลิกมาถ่ายเอกสารแล้วส่งต้นฉบับคืนให้แก่ผู้ออก3. เมื่อได้รับใบกำกับภาษีฉบับใหม่ที่ถูกต้องให้นำมาแทนที่ โดยแนบกับสำเนาใบกำกับภาษีฉบับเดิม

การยกเลิกแล้วออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่

รายการ	รายละเอียด
การปฏิบัติด้านผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ (ต่อ)	<ol style="list-style-type: none">1. เมื่อถูกร้องขอให้ยกเลิกแล้วออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่แทนฉบับเดิม ให้เรียกคืนใบกำกับภาษีฉบับเดิม2. ยกเลิกใบกำกับภาษีเฉพาะในส่วนที่เป็นต้นฉบับที่มีความประสงค์จะออกฉบับใหม่แทนฉบับเดิมเท่านั้น แล้วนำไปเก็บรวมไว้กับสำเนาใบกำกับภาษีฉบับเดิมนั้น3. ออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่ที่ต้องโดยมีรายการที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ดังนี้<ul style="list-style-type: none">- รายการใหม่ที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องสมบูรณ์- เลขที่/เล่มที่ใหม่ (แต่วัน เดือน ปี เดิม)- ข้อความ “เป็นการยกเลิกและออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่แทนฉบับ เดิม เลขที่... เล่มที่...”4. หมายเหตุการยกเลิกแล้วออกใบกำกับภาษีฯ ในรายงานภาษีขายว่า ได้ยกเลิกใบกำกับภาษีเลขที่/เล่มที่ใด ลงวันที่ใด แล้วออกฉบับใหม่เลขที่/เล่มที่ใด ให้แก่ผู้ใด ไปเมื่อใด5. ส่งมอบใบกำกับภาษีที่ต้องให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการผู้ร้องขอ

ใบเพิ่มหนี้

ม.86/9

- เหตุที่กำหนดให้ออกใบเพิ่มหนี้
 - มีการเพิ่มราคาสินค้าที่ขาย เนื่องจากสินค้าเกินกว่าจำนวนที่ตกลงซื้อขายกัน
 - มีการคำนวณราคาสินค้าผิดพลาดต่ำกว่าที่เป็นจริง
 - มีการเพิ่มราคาสินค้า เนื่องจากเหตุอื่นตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
 - มีการเพิ่มราคาค่าบริการ เนื่องจากให้บริการเกินกว่าข้อกำหนดที่ตกลงกัน
 - มีการคำนวณราคาค่าบริการผิดพลาดต่ำกว่าความเป็นจริง
 - มีการเพิ่มราคาค่าบริการ เนื่องจากเหตุอื่นตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
 - ภาษีขายที่เพิ่มขึ้นตามใบเพิ่มหนี้ ถือเป็นภาษีขายในเดือนภาษีที่ออกใบเพิ่มหนี้ และเป็นภาษีซื้อในเดือนภาษีที่ได้รับใบเพิ่มหนี้

- มูลเหตุที่กำหนดให้ออกใบลดหนี้
 - มีการลดราคาสินค้าที่ขายเนื่องจากสินค้าผิดข้อกำหนดที่ตกลงกัน สินค้าชำรุดเสียหาย หรือขาดจำนวน จำนวนราคาสินค้าผิดพลาดสูงกว่าที่เป็นจริงหรือเนื่องจากเหตุอื่นตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
 - มีการลดราคาค่าบริการเนื่องจากให้บริการผิดข้อกำหนดที่ตกลงกัน บริการขาดจำนวน จำนวนราคาค่าบริการผิดพลาดสูงกว่าที่เป็นจริง หรือเนื่องจากเหตุอื่นตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
 - ได้รับสินค้าที่ขายกลับคืนมาเนื่องจากสินค้าชำรุดบกพร่อง ไม่ตรงตามตัวอย่าง ไม่ตรงตามคำพรรณนา หรือเนื่องจากเหตุอื่นตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
 - ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินชดเชยหรือเงินอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการตามข้อผูกพันในกฎหมาย

- เหตุผลที่กำหนดให้ออกใบลดหนี้ (ต่อ)
 - ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้มีการจ่ายคืนเงินจ่ายล่วงหน้าเงินประกัน เงินมัดจำ เงินจอง หรือเงินอื่นที่เรียกเก็บในลักษณะทำนองเดียวกันให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการตามข้อตกลงทางการค้า
 - มีการคืนสินค้าหรือแลกเปลี่ยนสินค้าตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการจดทะเบียนด้วยกัน
 - มีการคืนสินค้าหรือแลกเปลี่ยนสินค้าตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการจดทะเบียนและผู้ซื้อสินค้า ทั้งนี้ เฉพาะที่กระทำภายในเวลาอันสมควร
 - มีการบอกเลิกสัญญาบริการเนื่องจากการให้บริการบกพร่องหรือให้บริการผิดข้อกำหนดที่ตกลงกัน
 - มีการบอกเลิกสัญญาบริการเนื่องจากไม่มีการให้บริการตามสัญญา
 - ภาษีขายที่ลดลงตามใบลดหนี้ให้นำไปหักออกจากภาษีขายในเดือนภาษีที่ออกใบลดหนี้ หรือหักออกจากภาษีซื้อในเดือนภาษีที่ได้รับใบลดหนี้

รายงานในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT Book)

- รายงานภาษีขาย (output Book) ม. 87 (1)
- รายงานภาษีซื้อ (Input Book) ม. 87 (2)
- รายงานสินค้าและวัตถุดิบ (Stock Book) ม.87(3)
- แบบของรายงาน วิธีการลงรายงาน ตาม ประกาศ VAT # 89
- รายงานต้องจัดทำเป็นรายสัปดาห์ประกอบการ
- **ไม่จัดทำรายงานตามกฎหมาย/สินค้าขาดจากรายงาน**
 - เสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่า ของเงินภาษีที่คำนวณจากฐานภาษีที่มีได้ลงรายงานหรือมิได้ลงรายงานให้ถูกต้อง (ม. 89(10))
 - ปรับไม่เกิน 2,000 บาท (ม.90 (15))

การจัดทำรายงานภาษีขาย

ม.87 (1) + ประกาศ
VAT # 89 ข้อ 7

- (1) ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป: ให้ลงรายการตามมูลค่าสินค้า/ บริการและจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับหรือพึงได้รับเป็นรายใบกำกับภาษี ภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ระบุไว้ในใบกำกับภาษี
- (2) ใบกำกับภาษีอย่างย่อ: ให้ลงรายการเฉพาะมูลค่าสินค้า/ บริการและจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมดต่อวันที่ได้รับหรือพึงได้รับ ภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ระบุไว้ในใบกำกับภาษีอย่างย่อ
- (6) ไม่ออกใบกำกับภาษี: จัดให้มีเอกสารประกอบการลงรายงาน ซึ่งเอกสารต้องมีปริมาณและมูลค่าสินค้า/ บริการเพื่อดำเนินภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (7) ผู้ทอดตลาดที่มีใช้ส่วนราชการ : เจ้าของทรัพย์สินไม่ต้องนำมูลค่าสินค้าและจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มมาลงรายงาน

การจัดทำรายงานภาษีขาย

ม.87 (1) + ประกาศ
VAT # 89 ข้อ 7

- (8) ไม่ต้องนำค่าตอบแทนตามม.79(4) มาลงรายการในรายงานภาษีขาย
- (9) ขายส่งออก : ให้ลงรายงานตามมูลค่าสินค้าที่ส่งออกโดยใช้ราคา เอฟ.โอ.บี. ภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น
- (10) ออกใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ : ให้ลงรายงานตามมูลค่าสินค้าหรือบริการที่เรียกเก็บเพิ่มขึ้น/ใช้คืน เป็นรายใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ ภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ระบุไว้ในใบเพิ่มหนี้/ลดหนี้
- (11) จำหน่ายหนี้สูญ :ให้นำภาษีขายมรดำนวนจากส่วนของหนี้สูญมาหักออก จากภาษีขายในเดือนที่มีการจำหน่าย โดยใช้เอกสารการตัดหนี้สูญทางบัญชีประกอบการลงรายงาน

การจัดทำรายงานภาษีขาย

ม.87 (2) + ประกาศ
VAT # 89 ข้อ 8

- (1) ให้จัดเก็บใบกำกับภาษี: แยกเป็นรายเดือนภาษี เรียงตามลำดับใบกำกับภาษีที่ได้รับ ให้เลขที่กำกับใบสำคัญดังกล่าวเรียงขึ้นใหม่ทางด้านบนขวา
- (2) ให้ลงรายการภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับใบกำกับภาษี เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ให้ลงรายการในเดือนภาษีที่นำไปถือเป็นภาษีซื้อได้ (6 เดือน)
- (3)(4) ใบเสร็จรับเงินจากกรมตุลกากร ใบเสร็จรับเงินกรมสรรพากร
- (5) ให้ลงเฉพาะรายการภาษีซื้อที่มีสิทธินำไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (6) เฉลี่ยภาษีซื้อ: (ก) ลงรายการตามมูลค่าทั้งหมดของสินค้า/ บริการ และ
(ข) ลงรายการตามมูลค่าสินค้า/ บริการและจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีสิทธินำไปหักออกจากภาษีขาย

การจัดทำรายงานสินค้า และวัตถุดิบ

ม.87 (3) + ประกาศ
VAT # 89 ข้อ 9

- ให้ลงรายการตามปริมาณสินค้าหรือวัตถุดิบ ที่รับมาหรือจ่ายไปจริง โดยจัดให้มีเอกสารประกอบการลงรายงานเป็นใบสำคัญรับหรือจ่ายสินค้า และให้ลงรายการภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่รับมาหรือจ่ายไปซึ่งสินค้าหรือวัตถุดิบ
- แยกออกเป็นแต่ละประเภท ชนิด ขนาด ของสินค้าหรือวัตถุดิบก็ได้
- ให้ลงเป็นแต่ละรายการของการรับมาหรือจ่ายไปซึ่งสินค้าหรือวัตถุดิบ
- กรณีที่มีการจัดทำรายงานแสดงรายละเอียดสินค้าหรือวัตถุดิบที่รับมาหรือจ่ายไปเป็นรายวัน จะลงเป็นยอดรวมของการรับมาหรือจ่ายไปซึ่งสินค้าหรือวัตถุดิบเป็นรายวันก็ได้

